

1250**USTAWA**

z dnia 29 listopada 2000 r.

o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa oraz o zmianie niektórych ustaw.**Rozdział 1****Przepisy ogólne**

Art. 1. Ustawa reguluje zasady obrotu z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, zasady kontroli i ewidencji tego obrotu oraz odpowiedzialności za niezgodny z prawem obrót tymi towarami, technologiami i usługami.

Art. 2. Obrót z zagranicą, o którym mowa w art. 3 pkt 8, jest zabroniony z mocy prawa, jeżeli nie zostały spełnione warunki i ograniczenia określone w niniejszej ustawie, przepisach innych ustaw oraz umowach i innych zobowiązaniach międzynarodowych.

Art. 3. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

1) towar podwójnego zastosowania — towar i technologię, które mogą być użyte zarówno w celach cy-

wilnych, jak i wojskowych, określone w wykazie, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1,

- 2) uzbrojenie — broń, amunicję, materiały wybuchowe, wyroby, ich części i technologie, określone w wykazie, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2,
- 3) towar o znaczeniu strategicznym — towar podwójnego zastosowania oraz uzbrojenie,
- 4) polski obszar celny — terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 5) eksport — działalność polegającą na wyprowadzaniu towarów o znaczeniu strategicznym z polskiego obszaru celnego, w tym reeksport oraz ich przekazywanie, w szczególności przez telefon, telefaks i inne media elektroniczne,
- 6) import — działalność polegającą na wprowadzaniu towarów o znaczeniu strategicznym na polski obszar celny oraz ich przekazywanie, w szczególności przez telefon, telefaks i inne media elektroniczne,

7) tranzyt — procedurę określoną w art. 97 § 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 9 stycznia 1997 r. — Kodeks celny (Dz.U. Nr 23, poz. 117, Nr 64, poz. 407, Nr 121, poz. 770, Nr 157, poz. 1026 i Nr 160, poz. 1084, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 160, poz. 1063, z 1999 r. Nr 40, poz. 402 i Nr 72, poz. 802 oraz z 2000 r. Nr 22, poz. 269),

8) obrót:

a) wszelkiego rodzaju przemieszczanie przez granicę Rzeczypospolitej Polskiej towarów o znaczeniu strategicznym, spowodowane w szczególności eksportem, importem, tranzytem lub zawarciem umowy leasingu, darowizny, pożyczki, użyczenia albo aportem do spółki,

b) usługę pośrednictwa, doradztwa handlowego, pomocy w zawieraniu umów oraz uczestnictwo w jakiegokolwiek formie w czynnościach, o których mowa w lit. a), także poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,

9) przedsiębiorca — przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. — Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178 oraz z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193),

10) organ kontroli obrotu — ministra właściwego do spraw gospodarki,

11) organy opiniujące — ministra właściwego do spraw zagranicznych, Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Urzędu Ochrony Państwa, Prezesa Głównego Urzędu Celnego, Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki oraz Generalnego Inspektora Celnego.

Art. 4. Przywóz na polski obszar celny, wywóz z polskiego obszaru celnego oraz przewóz przez polski obszar celny broni i amunicji przez osoby fizyczne, na potrzeby inne niż handlowe i przemysłowe, regulują odrębne przepisy.

Art. 5. Do spraw uregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, o ile ustawa nie stanowi inaczej.

Rozdział 2

Zezwolenia na obrót towarami o znaczeniu strategicznym

Art. 6. 1. Obrót towarem o znaczeniu strategicznym może być dokonywany wyłącznie na podstawie i w zakresie określonym w zezwoleniu na eksport, import lub tranzyt, a także na wykonywanie usługi pośrednictwa, doradztwa handlowego, pomocy w zawieraniu umów oraz na uczestnictwo w jakiegokolwiek formie w czynnościach, o których mowa w art. 3 pkt 8 lit. a), zwanym dalej „zezwoleńiem”, z zastrzeżeniem art. 19 ust. 1.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych i Ministrem Obrony Narodowej, po zasięgnięciu

opinii Szefa Urzędu Ochrony Państwa, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wykaz towarów podwójnego zastosowania, na obrót którymi jest wymagane zezwolenie,
- 2) wykaz uzbrojenia, na obrót którym jest wymagane zezwolenie

— uwzględniając przy ich sporządzaniu odpowiednie wykazy międzynarodowe.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, listę krajów, do których eksport lub tranzyt przez polski obszar celny towarów o znaczeniu strategicznym jest zakazany lub ograniczony, uwzględniając:

- 1) ważny interes polityki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) względy obronności lub bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) ważny interes gospodarczy Rzeczypospolitej Polskiej,
- 4) zobowiązania Rzeczypospolitej Polskiej wynikające z umów międzynarodowych, w tym dotyczących nierozprzestrzeniania i kontroli towarów o znaczeniu strategicznym.

4. Przedsiębiorca jest obowiązany wystąpić z wnioskiem o wydanie zezwolenia na eksport lub usługę pośrednictwa w eksporcie towarów nieznajdujących się w wykazach, o których mowa w ust. 2, jeżeli wie lub został poinformowany, że eksportowane towary zostaną lub mogą zostać wykorzystane w całości lub w części do celów lub w okolicznościach, o których mowa w art. 10 ust. 1.

Art. 7. 1. Na obrót towarem podwójnego zastosowania wydaje się zezwolenia:

- 1) indywidualne — obejmujące określony towar podwójnego zastosowania lub usługę dotyczącą takiego towaru oraz kraj lub kraje, z którymi może być prowadzony obrót przez określonego przedsiębiorcę,
- 2) generalne — obejmujące typ lub kategorię towarów podwójnego zastosowania, którymi może być prowadzony obrót z jednym lub większą liczbą określonych krajów,
- 3) globalne — obejmujące typ lub kategorię towarów podwójnego zastosowania, którymi może być prowadzony obrót, bez określenia kraju, z którym obrót taki może nastąpić.

2. Na obrót uzbrojeniem lub wykonywanie usług w tym zakresie wydaje się wyłącznie zezwolenia indywidualne.

Art. 8. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki wydaje zezwolenia globalne i generalne w drodze rozporządzenia.

2. Z zezwoleń, o których mowa w ust. 1, może korzystać przedsiębiorca, który udokumentuje stosowanie przez okres co najmniej 3 lat wewnętrznego systemu kontroli i zarządzania obrotem, o którym mowa w art. 10 ust. 2, z zastrzeżeniem art. 50 ust. 2, oraz złoży organowi kontroli oświadczenie o rozpoczęciu obrotu towarami o znaczeniu strategicznym z zagranicą.

Art. 9. 1. Zezwolenie indywidualne wydaje się na wniosek przedsiębiorcy.

2. Organem właściwym do wydania zezwolenia indywidualnego, z zastrzeżeniem art. 19 ust. 1, jest organ kontroli obrotu.

3. Wniosek o wydanie zezwolenia indywidualnego powinien zawierać:

- 1) oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres,
- 2) numer w rejestrze przedsiębiorców, o którym mowa w odrębnych przepisach,
- 3) określenie rodzaju i zakresu wykonywanej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej,
- 4) oznaczenie eksportera lub importera, ich siedziby i adresy,
- 5) oznaczenie producenta i końcowego użytkownika, ich siedziby i adresy,
- 6) określenie towarów o znaczeniu strategicznym lub usług, które będą przedmiotem obrotu z zagranicą, ich opis, ilość i wartość,
- 7) informację o sposobie wykorzystania towarów o znaczeniu strategicznym przez końcowego użytkownika,
- 8) określenie kraju końcowego przeznaczenia,
- 9) oświadczenie, że przedsiębiorca podejmie niezbędne działania, aby towary, o których mowa we wniosku, dotarły do końcowego użytkownika, i poinformuje zagranicznego importera, że zmiana sposobu wykorzystania lub końcowego użytkownika, wymaga uprzedniej zgody polskiego organu kontroli obrotu,
- 10) inne dane określone w rozporządzeniu wydanym na podstawie ust. 6.

4. Do wniosku o zezwolenie indywidualne na obrót towarami o znaczeniu strategicznym przedsiębiorca jest obowiązany dołączyć w szczególności:

- 1) oświadczenie, że w obrocie nie występują okoliczności, o których mowa w art. 10 ust. 1,
- 2) kopię koncesji na wykonywanie działalności w zakresie obrotu materiałami wybuchowymi, bronią i amunicją oraz wyrobami i technologiami o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, o której mowa w odrębnych przepisach,
- 3) projekt umowy dotyczącej obrotu,

- 4) kopię certyfikatu, o którym mowa w art. 11 ust. 4,
- 5) certyfikat importowy lub oświadczenie końcowego użytkownika w przypadku eksportu,
- 6) inne dokumenty, które zdaniem przedsiębiorcy mogą mieć znaczenie dla rozpatrzenia sprawy.

5. Do dokumentu sporządzonego w języku obcym należy dołączyć tłumaczenie tego dokumentu na język polski sporządzone przez tłumacza przysięgłego.

6. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) inne dane, które powinien zawierać wniosek o wydanie zezwolenia indywidualnego,
- 2) wzory wniosków o wydanie zezwolenia indywidualnego na eksport, import lub tranzyt towarów o znaczeniu strategicznym, usługi pośrednictwa, doradztwa handlowego, pomocy w zawieraniu umów, a także uczestnictwo w czynnościach, o których mowa w art. 3 pkt 8 lit. a),
- 3) inne niż wymienione w ust. 4 dokumenty, jakie powinny być dołączone do wniosku, o którym mowa w ust. 3,
- 4) wzory zezwoleń indywidualnych na dokonywanie obrotu
— mając na uwadze rodzaje towarów oraz formy obrotu.

Art. 10. 1. Przedsiębiorca jest obowiązany, przed złożeniem wniosku o wydanie zezwolenia indywidualnego, upewnić się w szczególności, czy:

- 1) końcowy użytkownik ma zamiar wykorzystać uzbrojenie do łapania lub tłumienia praw człowieka i podstawowych swobód,
- 2) dostawa uzbrojenia będzie stanowić zagrożenie dla pokoju lub w inny sposób przyczyni się do zakłócenia stabilizacji w regionie,
- 3) kraj końcowego przeznaczenia popiera, ułatwia lub zachęca do terroryzmu lub przestępczości międzynarodowej,
- 4) uzbrojenie może być użyte w innym celu niż do zaspokojenia uzasadnionych potrzeb obrony i bezpieczeństwa państwa odbiorcy.

2. W celu realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorca jest obowiązany utworzyć i stosować wewnętrzny system kontroli i zarządzania obrotem towarami o znaczeniu strategicznym, zwany dalej „wewnętrznym systemem kontroli”.

3. W przypadku gdy przedsiębiorca, przy zachowaniu najwyższej staranności, nie jest w stanie ustalić, czy nie występują okoliczności, o których mowa w ust. 1, może zwrócić się do organu kontroli obrotu o wiążące wyjaśnienie w tej sprawie. Organ kontroli obrotu jest obowiązany udzielić wiążącego wyjaśnienia w termi-

nie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku. W uzasadnionych przypadkach termin ten może zostać przedłużony do 6 miesięcy.

Art. 11. 1. W ramach wewnętrznego systemu kontroli winny być określone w szczególności zadania organów przedsiębiorstwa, podstawowe zadania na stanowiskach pracy w zakresie kontroli i zarządzania obrotem, sposób współpracy przedsiębiorcy z administracją rządową w tym zakresie, zasady doboru pracowników, archiwizacji danych, szkolenia, kontroli wewnętrznej, realizacji zamówień.

2. Wewnętrzny system kontroli podlega certyfikacji zgodności z wymaganiami międzynarodowych norm serii ISO 9000 i zasadami określonymi w ust. 1.

3. Certyfikację, o której mowa w ust. 2, przeprowadzają upoważnione jednostki kontrolujące posiadające akredytację w ramach krajowego systemu akredytacji utworzonego na podstawie ustawy z dnia 28 kwietnia 2000 r. o systemie oceny zgodności, akredytacji oraz zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz. 489).

4. Certyfikat zgodności z wymaganiami, o których mowa w ust. 1, wydają jednostki, o których mowa w ust. 3.

5. Certyfikat, o którym mowa w ust. 4, jest ważny przez okres 3 lat.

6. W okresie ważności certyfikatu upoważnione jednostki kontrolujące przeprowadzają co najmniej 5 kontroli zgodności funkcjonowania wewnętrznego systemu kontroli i zarządzania obrotem z wymaganiami, o których mowa w ust. 1 i 2.

7. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wykaz jednostek certyfikujących upoważnionych do prowadzenia certyfikacji i kontroli systemu kontroli i zarządzania obrotem, spośród jednostek akredytowanych w krajowym systemie akredytacji.

Art. 12. 1. Organ kontroli obrotu, po zasięgnięciu opinii organów opiniujących, wydaje zezwolenie indywidualne po stwierdzeniu, że spełnione zostały wymagane prawem warunki do jego wydania.

2. Wydanie zezwolenia indywidualnego następuje w drodze decyzji administracyjnej.

3. Organy opiniujące, przygotowując opinię, o której mowa w ust. 1, mają prawo żądać od przedsiębiorcy udzielenia informacji umożliwiających sprawdzenie danych zawartych we wniosku o udzielenie zezwolenia indywidualnego.

4. Przed podjęciem decyzji w sprawie wydania zezwolenia indywidualnego organ kontroli obrotu:

- 1) wzywa przedsiębiorcę do uzupełnienia, w wyznaczonym terminie, wniosku lub brakującej dokumentacji poświadczającej, że spełnione zostały wymagane prawem warunki do dokonania obrotu towarami o znaczeniu strategicznym,

- 2) może dokonać kontrolnego sprawdzenia informacji podanych przez przedsiębiorcę we wniosku.

5. Do kontroli, o której mowa w ust. 4 pkt 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 29 ust. 4 oraz art. 30 ust. 1 i 2 niniejszej ustawy.

6. Przedsiębiorca jest obowiązany zgłaszać organowi kontroli obrotu wszelkie zmiany dotyczące danych zawartych we wniosku, w terminie 14 dni od dnia ich powstania.

Art. 13. W przypadku gdy przedsiębiorca wie lub ma uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że towary o znaczeniu strategicznym zostały lub mogą zostać w całości lub części wykorzystane do celów lub w okolicznościach, o których mowa w art. 10 ust. 1, jest obowiązany podjąć wszelkie możliwe czynności dla ustalenia faktycznego wykorzystania tych towarów oraz zawiadomić o tym organ kontroli obrotu.

Art. 14. 1. Zezwolenie indywidualne oraz uprawnienia z niego wynikające są niezbywalne.

2. Zezwolenie indywidualne na obrót towarami o znaczeniu strategicznym jest dokumentem mającym znaczenie dla kontroli celnej.

3. Oryginał zezwolenia indywidualnego dołącza się do zgłoszenia celnego lub do wniosku o nadanie przeznaczenia celnego.

4. Wydanie zezwolenia indywidualnego na eksport lub tranzyt, a także na usługę pośrednictwa w eksporcie lub tranzycie może być uzależnione od spełnienia dodatkowych wymagań i warunków określonych przez organ kontroli obrotu, a w szczególności od złożenia przez zagranicznego końcowego użytkownika oświadczenia o zastosowaniu towaru o znaczeniu strategicznym lub przedłożenia międzynarodowego certyfikatu importowego.

5. W zezwoleniu indywidualnym określa się termin jego ważności, nie dłuższy jednak niż rok.

6. Za wydanie zezwolenia indywidualnego pobiera się opłatę, która stanowi dochód budżetu państwa.

7. Minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat za wydanie zezwolenia indywidualnego. Opłaty zostaną ustalone na poziomie odpowiadającym kosztom faktycznie poniesionym przez organ kontroli obrotu przy wydawaniu zezwolenia indywidualnego.

Art. 15. 1. Organ kontroli obrotu odmawia, w drodze decyzji administracyjnej, wydania zezwolenia na obrót, jeżeli:

- 1) prowadzenie obrotu narusza zobowiązania Rzeczypospolitej Polskiej wynikające z umów międzynarodowych,
- 2) wymaga tego ważny interes polityki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej,

- 3) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej,
- 4) wymaga tego ważny interes gospodarczy Rzeczypospolitej Polskiej,
- 5) przedsiębiorca nie daje rękojmi zgodnego z prawem prowadzenia obrotu.

2. Organ kontroli obrotu odmawia, w drodze decyzji administracyjnej, wydania zezwolenia na obrót towarami o znaczeniu strategicznym, jeżeli towary te mogą być w całości lub w części wykorzystane do nielegalnego lub sprzecznego z interesem Rzeczypospolitej Polskiej wdrażania, produkcji, eksploatacji, obsługi, konserwacji, przechowywania, wykrywania, identyfikacji lub rozprzestrzeniania broni masowego rażenia, a w szczególności broni chemicznej, biologicznej lub jądrowej, a także wdrażania, produkcji, utrzymania, magazynowania środków zdolnych do przenoszenia takiej broni.

Art. 16. Organ kontroli obrotu może odmówić, w drodze decyzji administracyjnej, wydania zezwolenia indywidualnego na obrót, jeżeli:

- 1) istnieje ryzyko zmiany końcowego użycia lub miejsca przeznaczenia towarów o znaczeniu strategicznym,
- 2) przedsiębiorca w swej dotychczasowej działalności naruszył przepisy dotyczące obrotu towarami o znaczeniu strategicznym.

Art. 17. 1. Organ kontroli obrotu, po zasięgnięciu opinii organów opiniujących, może w każdym czasie, w drodze decyzji administracyjnej, cofnąć lub zmienić zezwolenie indywidualne, jeżeli:

- 1) wymaga tego ważny interes polityki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) wymaga tego ważny interes gospodarczy Rzeczypospolitej Polskiej,
- 4) jest to niezbędne dla wykonania wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych,
- 5) istnieje ryzyko zmiany końcowego użycia lub miejsca przeznaczenia towarów o znaczeniu strategicznym,
- 6) przedsiębiorca dokonuje obrotu wbrew warunkom określonym w zezwoleniu,
- 7) przedsiębiorca w sposób zawiniony utracił rękojmię zgodnego z prawem prowadzenia obrotu.

2. Cofnięcie lub zmiana zezwolenia indywidualnego z przyczyn leżących po stronie przedsiębiorcy następuje bez odszkodowania.

Art. 18. Przedsiębiorca, któremu cofnięto zezwolenie indywidualne z przyczyn, o których mowa w art. 17

ust. 1 pkt 6, może ponownie wystąpić z wnioskiem o wydanie zezwolenia nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia, w którym decyzja o cofnięciu zezwolenia stała się ostateczna.

Art. 19. 1. Tranzyt niekrajowego towaru podwójnego zastosowania, którego przemieszczanie ma się zakończyć poza polskim obszarem celnym, wymaga pozwolenia wydawanego przez dyrektora granicznego urzędu celnego.

2. Pozwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje się na wniosek przewoźnika.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku, o którym mowa w ust. 2, oraz wzór pozwolenia na tranzyt towarów podwójnego zastosowania.

4. Wzór wniosku i wzór pozwolenia, o których mowa w ust. 3, powinny zawierać w szczególności: numer licencji eksportowej, kraj pochodzenia towaru, nazwę przewoźnika, numer listu przewozowego, nazwę eksportera i jego adres, nazwę odbiorcy i jego adres, nazwę i pełny opis towaru lub technologii, numer kontrolny, ilość i wartość, nazwę przejścia granicznego, przez które towar będzie wwiezony na polski obszar celny, oświadczenie przewoźnika, że towary objęte międzynarodową kontrolą będą przewiezione przez polski obszar celny na podstawie licencji eksportowej z kraju eksportera do wskazanego odbiorcy w stanie, w jakim wwiezono je na polski obszar celny.

Art. 20. 1. Eksport, import lub tranzyt towarów o znaczeniu strategicznym może odbywać się wyłącznie w wyznaczonych urzędach celnych.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, urzędy celne, o których mowa w ust. 1, mając na względzie zapewnienie właściwej kontroli eksportu, importu i tranzytu towarów o znaczeniu strategicznym.

Art. 21. 1. Tworzy się rejestr udzielonych zezwoleń indywidualnych oraz przedsiębiorców, którzy spełnili warunki, o których mowa w art. 8 ust. 2, zwany dalej „rejestrem”.

2. Rejestr prowadzi organ kontroli obrotu.

3. Wpisu zezwolenia indywidualnego do rejestru dokonuje się niezwłocznie po jego udzieleniu. Wpisu przedsiębiorcy dokonuje się niezwłocznie po złożeniu przez niego oświadczenia, o którym mowa w art. 8 ust. 2.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia rejestru, uwzględniając w szczególności rodzaje udzielonych zezwoleń oraz ilość i wartość towarów o znaczeniu strategicznym objętych zezwoleniem.

Rozdział 3

Certyfikat importowy i oświadczenie końcowego użytkownika

Art. 22. 1. W przypadku gdy właściwe władze kraju zagranicznego eksportera tego wymagają, organ kontroli obrotu, na wniosek przedsiębiorcy, może wydać certyfikat importowy lub potwierdzić oświadczenie końcowego użytkownika.

2. Do wniosku o wydanie certyfikatu importowego stosuje się przepisy art. 9 ust. 3—5.

3. Certyfikat importowy oraz oświadczenie końcowego użytkownika są dokumentami przeznaczonymi do okazania właściwym władzom poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i zaświadczają o wiarygodności importera i o objęciu kontrolą przez właściwe organy Rzeczypospolitej Polskiej transakcji w zakresie importu na polski obszar celny towarów o znaczeniu strategicznym.

4. Za wydanie certyfikatu importowego oraz poświadczenie oświadczenia końcowego użytkownika pobiera się opłatę, która stanowi dochód budżetu państwa.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat za wydanie certyfikatu importowego oraz poświadczenie oświadczenia końcowego użytkownika. Opłaty zostaną ustalone na poziomie odpowiadającym kosztom faktycznie poniesionym przez organ kontroli obrotu przy wydawaniu certyfikatu importowego oraz poświadczenia oświadczenia końcowego użytkownika.

6. Organ kontroli obrotu może odmówić wydania certyfikatu importowego lub odmówić potwierdzenia oświadczenia końcowego użytkownika, jeżeli nie jest możliwe potwierdzenie faktów, o których mowa w ust. 3, z powodu braku rękojmi zgodnego z prawem prowadzenia obrotu towarami o znaczeniu strategicznym lub niestosowania przez przedsiębiorcę wewnętrznego systemu kontroli.

7. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wzór certyfikatu importowego.

8. Wzór certyfikatu, o którym mowa w ust. 7, powinien zawierać w szczególności: nazwę importera, nazwę eksportera, ich siedziby i adresy, nazwę i opis towaru o znaczeniu strategicznym, numer kontrolny, ilość i wartość, opis ostatecznego wykorzystania towaru o znaczeniu strategicznym oraz oświadczenie, że importer:

- 1) zobowiązał się, iż wprowadzi wymienione w certyfikacie towary na polski obszar celny i niezwłocznie powiadomi organ kontroli obrotu o wszelkich zmianach w warunkach kontraktu,
- 2) złożył oświadczenie, iż jest świadomy, że reeksport, zmiana końcowego użytkownika lub deklarowane-

go końcowego wykorzystania towaru wymagają uprzedniej zgody organu kontroli obrotu,

- 3) w uzgodnieniu z końcowym użytkownikiem zobowiązał się do umożliwienia przeprowadzenia przez organ kontroli obrotu, przy ewentualnym udziale przedstawicieli władz kraju eksportera, kontroli zgodności wykorzystania towarów z warunkami zezwolenia w miejscu ich wykorzystania w całym okresie pozostawania na polskim obszarze celnym.

Art. 23. 1. Dla potrzeb eksportu towarów o znaczeniu strategicznym organ kontroli obrotu żąda od przedsiębiorcy dostarczenia certyfikatu importowego lub oświadczenia końcowego użytkownika potwierdzonego przez właściwe władze kraju zagranicznego importera.

2. Oświadczenie końcowego użytkownika jest wystawiane przez zagranicznego końcowego użytkownika i zawiera treść wymaganą przez organ kontroli obrotu.

3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, powinno być także poświadczane przez zagranicznego importera i właściwe władze kraju końcowego przeznaczenia.

4. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, powinno zawierać w szczególności:

- 1) określenie kraju końcowego przeznaczenia,
- 2) nazwę i adres zagranicznego użytkownika końcowego,
- 3) określenie towaru o znaczeniu strategicznym, jego opis, ilość i wartość,
- 4) opis ostatecznego zastosowania towaru o znaczeniu strategicznym,
- 5) wskazanie pośrednich odbiorców i nabywców,
- 6) zobowiązanie do nieprzekazywania towaru o znaczeniu strategicznym żadnemu innemu odbiorcy bez uprzedniej zgody organu kontroli obrotu.

Art. 24. 1. Przedsiębiorca, który otrzymał certyfikat importowy, jest obowiązany, w terminie 30 dni od zwolnienia towaru o znaczeniu strategicznym, wystąpić do dyrektora urzędu celnego właściwego ze względu na siedzibę ostatecznego użytkownika tego towaru z wnioskiem o wydanie certyfikatu stwierdzającego, że towar objęty tym certyfikatem został przez przedsiębiorcę faktycznie i w sposób zgodny z przepisami prawa wprowadzony na polski obszar celny, zwanego dalej „certyfikatem weryfikacji dostawy”.

2. Do wydania certyfikatu weryfikacji dostawy stosuje się odpowiednio przepisy działu VII Kodeksu postępowania administracyjnego.

3. Przedsiębiorca jest obowiązany pokryć koszty poniesione przez urząd celny w toku postępowania w sprawie wydania certyfikatu weryfikacji dostawy.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki po zasięgnięciu opinii Prezesa Głównego Urzędu Cef określi, w drodze rozporządzenia, wzór certyfikatu weryfikacji dostawy oraz sposób ewidencjonowania wydanych certyfikatów.

5. Wzór certyfikatu weryfikacji dostawy powinien zawierać w szczególności: nazwę importera, nazwę eksportera, ich siedziby i adresy, nazwę i opis towaru lub technologii, numer kontrolny, ilość i wartość, opis ostatecznego wykorzystania towaru lub technologii, numer SAD, numer konosamentu, listu przewozowego lub innego dokumentu potwierdzającego przywóz towarów lub technologii oraz potwierdzenie, że importer przedłożył wiarygodne dowody dokonania dostawy i wprowadził wymienione w certyfikacie towary lub technologie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

6. W przypadku eksportu towarów o znaczeniu strategicznym organ kontroli obrotu może żądać od przedsiębiorcy dostarczenia certyfikatu weryfikacji dostawy, wydawanego przez właściwe władze kraju importera.

Rozdział 4

Ewidencja obrotu towarami o znaczeniu strategicznym oraz informacja dotycząca tego obrotu

Art. 25. 1. Przedsiębiorca dokonujący obrotu towarami o znaczeniu strategicznym jest obowiązany do prowadzenia ewidencji tego obrotu.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia ewidencji, o której mowa w ust. 1, mając na względzie warunki, jakim powinien odpowiadać wewnętrzny system kontroli.

Art. 26. 1. Przedsiębiorca dokonujący obrotu w ramach zezwoleń generalnych i globalnych jest obowiązany przekazywać organowi kontroli obrotu, co najmniej raz na 6 miesięcy, informację o realizacji tego obrotu.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, zakres informacji, o których mowa w ust. 1, obejmujący w szczególności: ilość i wartość towarów, określenie kraju, z którym prowadzony jest obrót, nazwę importera, eksportera, ich siedziby i adresy, wskazanie pośrednich odbiorców i nabywców.

Art. 27. Na wniosek organów opiniujących organ kontroli obrotu przekazuje tym organom informacje o realizacji obrotu towarami o znaczeniu strategicznym.

Rozdział 5

Kontrola obrotu

Art. 28. 1. Obrót podlega kontroli.

2. Kontrola obejmuje w szczególności:

- 1) przestrzeganie zgodności obrotu z zezwoleniem, w tym weryfikację transakcji po jej dokonaniu,
- 2) działanie wewnętrznego systemu kontroli,
- 3) prawidłowość prowadzenia ewidencji, o której mowa w art. 25.

3. Kontrolę przeprowadza organ kontroli obrotu przy współdziałaniu organów, o których mowa w art. 29 ust. 2.

4. Organ kontroli obrotu może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli do innego właściwego państwowego organu kontrolnego.

Art. 29. 1. Do prowadzenia kontroli, o której mowa w art. 28 ust. 1, organ kontroli obrotu może powołać zespół kontrolny, zwany dalej „zespołem”.

2. Na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, minister właściwy do spraw zagranicznych, Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw finansów publicznych, minister właściwy do spraw wewnętrznych, Szef Urzędu Ochrony Państwa, Prezes Państwowej Agencji Atomistyki, Prezes Głównego Urzędu Cef oraz Generalny Inspektor Celny delegują do prac w zespole funkcjonariuszy, żołnierzy lub pracowników podległych albo nadzorowanych jednostek organizacyjnych. W skład zespołu minister właściwy do spraw gospodarki może także powołać biegłych i ekspertów, za ich zgodą.

3. Organ kontroli obrotu, powołując zespół, wyznacza jego kierownika, który koordynuje przebieg czynności kontrolnych oraz sporządza protokół pokontrolny.

4. Czynności kontrolne są wykonywane na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli wydanego przez organ kontroli obrotu.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wzór upoważnienia do przeprowadzenia kontroli. Wzór upoważnienia powinien zawierać w szczególności: wskazanie osoby, rodzaj i numer dokumentu tożsamości, datę ważności upoważnienia oraz informację, że na żądanie posiadacza upoważnienia wykonującego czynności kontrolne dyrektorzy, członkowie zarządów, a także pracownicy kontrolowanych przedsiębiorców mają obowiązek udzielać informacji i okazywać dokumenty.

Art. 30. 1. Członkowie zespołu są uprawnieni w szczególności do:

- 1) wstępu na teren nieruchomości, obiektu, lokalu lub ich części, gdzie jest wykonywana działalność gospodarcza przez przedsiębiorcę, w dniach i godzinach, w których jest ona wykonywana lub powinna być wykonywana,
- 2) żądania ustnych lub pisemnych wyjaśnień, okazania dokumentów lub innych nośników informacji oraz udostępnienia danych mających związek z przedmiotem kontroli.

2. Czynności kontrolnych dokonuje się w obecności kontrolowanego, osoby zastępującej kontrolowanego lub przez niego zatrudnionej, a w razie nieobecności tych osób — w obecności przywołanego świadka.

3. Protokół pokontrolny kierownik zespołu przekazuje organowi kontroli obrotu.

Art. 31. 1. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w obrocie organ kontroli obrotu wzywa przedsiębiorcę do przywrócenia stanu zgodnego z niniejszą ustawą w terminie miesiąca od dnia doręczenia wezwania.

2. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, organ kontroli obrotu cofa, w drodze decyzji administracyjnej, zezwolenie indywidualne. W przypadku zezwoleń globalnych i generalnych organ kontroli obrotu wydaje decyzję administracyjną zakazującą przedsiębiorcy korzystania z zezwolenia. O wydaniu decyzji organ kontroli obrotu niezwłocznie informuje organy opiniujące.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, przedsiębiorca może otrzymać następne zezwolenie indywidualne lub skorzystać z zezwolenia globalnego lub generalnego nie wcześniej niż po upływie 3 lat odpowiednio od dnia, w którym decyzja o cofnięciu zezwolenia indywidualnego i decyzja o zakazie korzystania z zezwolenia generalnego lub globalnego stała się ostateczna.

Art. 32. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz.U. z 1999 r. Nr 54, poz. 572, Nr 83, poz. 931 oraz z 2000 r. Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1103 i Nr 116, poz. 1216) dotyczące postępowania kontrolnego.

Rozdział 6

Przepisy karne i kary pieniężne

Art. 33. 1. Kto dokonuje obrotu bez zezwolenia lub, chociażby nieumyślnie, wbrew warunkom określonym w zezwoleniu, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

2. Jeżeli sprawca, dokonujący obrotu wbrew warunkom określonym w zezwoleniu, działa nieumyślnie i przywrócił stan, o którym mowa w art. 31 ust. 1, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

3. Karze określonej w ust. 1 podlega, kto dopuszcza do popełnienia czynu określonego w ust. 1 lub 2.

4. W razie skazania za przestępstwo określone w ust. 1—3 sąd może orzec przepadek towarów o znaczeniu strategicznym lub innych przedmiotów służących lub przeznaczonych do popełnienia albo pochodzących bezpośrednio lub pośrednio z przestępstwa, w tym środków płatniczych i papierów wartościowych, chociażby nie stanowiły one własności sprawcy.

Art. 34. Kto nie wypełnia obowiązków lub warunków, o których mowa w art. 24 ust. 1 lub w art. 26 ust. 1, podlega karze grzywny.

Art. 35. Kto utrudnia przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art. 28 ust. 1, podlega karze grzywny.

Art. 36. Orzekanie w sprawach, o których mowa w art. 34 i art. 35, następuje w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Art. 37. Przedsiębiorcy niebędącemu osobą fizyczną, który dokonuje obrotu bez ważnego zezwolenia, organ kontroli obrotu wymierza, w drodze decyzji administracyjnej, karę pieniężną w wysokości do 200 000 złotych.

Art. 38. Przedsiębiorcy niebędącemu osobą fizyczną, który dokonuje obrotu wbrew warunkom określonym w zezwoleniu, organ kontroli obrotu wymierza, w drodze decyzji administracyjnej, karę pieniężną w wysokości do 100 000 złotych.

Art. 39. Przedsiębiorcy niebędącemu osobą fizyczną, który nie wypełnia obowiązków lub warunków, o których mowa w art. 24 ust. 1 lub w art. 26 ust. 1, organ kontroli obrotu wymierza, w drodze decyzji administracyjnej, karę pieniężną w wysokości do 50 000 złotych.

Art. 40. 1. Kary pieniężnej nie wymierza się, jeżeli od dnia, w którym stwierdzono zaistnienie podstaw odpowiedzialności określonej w art. 37—39, upłynęło 5 lat.

2. Wymierzonej kary pieniężnej nie pobiera się po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja o jej wymierzeniu stała się ostateczna.

Art. 41. 1. Termin płatności kary pieniężnej wynosi 30 dni od dnia, w którym decyzja o jej wymierzeniu stała się ostateczna.

2. Kara pieniężna nieuiszczona w terminie podlega, wraz z odsetkami za zwłokę, przymusowemu ściąganiu w trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 42. W przypadku gdy zapłata wymierzonej kary pieniężnej w terminie określonym w art. 41 ust. 1 znacznie ograniczy lub uniemożliwi dalsze prowadzenie działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę, organ kontroli obrotu może, na wniosek przedsiębiorcy, wydać decyzję administracyjną o odroczeniu terminu płatności lub rozłożeniu kary pieniężnej na raty, na okres nie dłuższy niż rok.

Rozdział 7

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 43. W ustawie z dnia 9 stycznia 1997 r. — Kodeks celny (Dz.U. Nr 23, poz. 117, Nr 64, poz. 407, Nr 121, poz. 770, Nr 157, poz. 1026 i Nr 160, poz. 1084, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 160, poz. 1063, z 1999 r. Nr 40, poz. 402 i Nr 72, poz. 802 oraz z 2000 r. Nr 22, poz. 269) w art. 14 § 6a otrzymuje brzmienie:

„§ 6a. Do pozwoleń, o których mowa w § 6, stosuje się odpowiednio art. 17, 18 i 20 ustawy z dnia 11 grudnia 1997 r. o administrowaniu obrotem z zagranicą towarami i usługami (Dz.U. Nr 157, poz. 1026, z 1999 r. Nr 55, poz. 587 i Nr 101, poz. 1178 oraz z 2000 r. Nr 119, poz. 1250).”

Art. 44. W ustawie z dnia 11 grudnia 1997 r. o administrowaniu obrotem z zagranicą towarami i usługami oraz o obrocie specjalnym (Dz.U. Nr 157, poz. 1026 oraz z 1999 r. Nr 55, poz. 587 i Nr 101, poz. 1178) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w tytule skreśla się wyrazy „oraz o obrocie specjalnym”;
- 2) w art. 1 w ust. 1 skreśla się wyrazy „, a także obrotem specjalnym”;
- 3) w art. 2 skreśla się pkt 3;
- 4) skreśla się rozdziały 4—6;
- 5) skreśla się art. 55.

Art. 45. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. o niektórych umowach kompensacyjnych zawieranych w związku z umowami dostaw na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz.U. Nr 80, poz. 903) w art. 3 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) uzbrojeniu lub sprzęcie wojskowym — rozumie się przez to uzbrojenie w rozumieniu ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 119, poz. 1250),”.

Art. 46. W ustawie z dnia 7 października 1999 r. o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 83, poz. 932) w art. 4 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) uzbrojeniu lub sprzęcie wojskowym — rozumie się przez to uzbrojenie w rozumieniu ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 119, poz. 1250),”.

Rozdział 8

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 47. Postępowania wszczęte na podstawie przepisów ustaw, o których mowa w art. 44 i 51, oraz nie zakończone do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy ostateczną decyzją podlegają umorzeniu.

Art. 48. 1. Pozwolenia na przywóz, wywóz lub tranzyt towarów i technologii ujętych w wykazach towarów i technologii objętych szczególną kontrolą, wydane na

podstawie przepisów art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 2 grudnia 1993 r. o zasadach szczególnej kontroli obrotu z zagranicą towarami i technologiami w związku z porozumieniami i zobowiązaniami międzynarodowymi (Dz. U. Nr 129, poz. 598, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 157, poz. 1026 oraz z 1999 r. Nr 70, poz. 775 i Nr 83, poz. 931), z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się zezwoleniami indywidualnymi w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt 1 i zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wydane, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2001 r.

2. Pozwolenia wydane na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 11 grudnia 1997 r. o administrowaniu obrotem z zagranicą towarami i usługami oraz o obrocie specjalnym (Dz.U. Nr 157, poz. 1026 oraz z 1999 r. Nr 55, poz. 587 i Nr 101, poz. 1178), w zakresie dotyczącym obrotu specjalnego, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się zezwoleniami indywidualnymi w rozumieniu art. 7 ust. 2 i zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wydane, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2001 r.

Art. 49. Przepisy wykonawcze dotyczące wykazów towarów i technologii objętych szczególną kontrolą obrotu z zagranicą, wydane przed wejściem w życie niniejszej ustawy na podstawie przepisów dotychczasowych, zachowują moc do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy.

Art. 50. 1. Do dnia wejścia w życie przepisów art. 9 ust. 4 pkt 1 i 4 i art. 10 ust. 1 zezwolenia indywidualne mogą być wydawane przedsiębiorcom, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uzyskali wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących obrót specjalny z zagranicą na mocy przepisów art. 33 ustawy z dnia 11 grudnia 1997 r. o administrowaniu obrotem z zagranicą towarami i usługami oraz o obrocie specjalnym, oraz przedsiębiorcom, którzy przedłożą certyfikat, o którym mowa w art. 11 ust. 4.

2. Do dnia wejścia w życie art. 8 ust. 2 na obrót towarami podwójnego zastosowania wydaje się wyłącznie zezwolenia indywidualne.

Art. 51. Traci moc ustawa z dnia 2 grudnia 1993 r. o zasadach szczególnej kontroli obrotu z zagranicą towarami i technologiami w związku z porozumieniami i zobowiązaniami międzynarodowymi (Dz. U. Nr 129, poz. 598, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 157, poz. 1026 oraz z 1999 r. Nr 70, poz. 775 i Nr 83, poz. 931).

Art. 52. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 8 ust. 2, który wchodzi w życie po upływie 3 lat od dnia ogłoszenia,
- 2) art. 9 ust. 4 pkt 1 i 4 i art. 10 ust. 1, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*